

LAISVĖ-LIBERTY
 Vienintelis lietuvių kalboje
 dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
 Kanadoje .. 9.00
 Kitur užsienyje .. 10.00

Metams prenumerata:
 Jungtinėse Valstijose .. \$8.00
 Pavienio egzempl. kalna 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
 The Only Lithuanian Daily in
 Eastern States
 110-12 Atlantic Avenue
 Richmond Hill 19, N. Y.
 Telephone Virginia 9-1827
 PRICE 5c A COPY

No. 172 ***** Richmond Hill 19, N. Y., šeštadien., Rugsėjo (Sept.) 3, 1955 *****

KRISLAI

Skaitytojai rašo
 Per visus metus!
 Dulleso šautuvus

Rašo A. Silėnas

Vienas skaitytojas išreiškė savo nuostabą, kam reikalingas lietuviškas žodynas. Esą — kam čia lietuviškai aiškinti lietuviškus žodžius?

Aš pasiūlyčiau tam draugui įsigyti, jei jis gali, Vilniuje išleista žodyną ir pradėti tikrinti, kiek žodžių jis jame nesuprastų be aiškinių. Esu tikras, kad mes visi žodyne rastume daugybę anksčiau nežinotų žodžių. Turimi omenyje ne tarptautinės kilmės žodžius, kurie vartojami lietuvių kalboje, bet grynai lietuviškus žodžius.

Yra gerai žinoma, kad joks žmogus, gal išskyrus specialistus — kalbininkus, nežino visų savo gimtinės kalbos žodžių. Ir net kalbininkai dažnai susiduria su anksčiau negirdėtais žodžiais ir išsireikšimais, ypačingai tarmių.

Lietuviškas žodynas reikalingas Lietuvoje gyvenantiems lietuviams, kaip anglų kalbos žodynas reikalingas amerikiečiams. O ką jau kalbėti apie Amerikos lietuvius, pas kuriuos, nutrūkęs nuo tautos kamieno, kalba vis biednėja ir sausėja!

Kitas skaitytojas turi patarimą kitu klausimu: esą, užtektų, kad mes „kritikuotume valdžią tik prieš rinkimus, o ne per apskritus metus.“

Visų pirma, mes nekritikuojame valdžios „per apskritus metus.“ Valdžia dažnai atlieka įvairius žygius, kurie, kaip mums atrodo, naudingi Amerikos darbo žmonėms, ir mes juos sveikiname. Mes sveikiname kiekvieną naują įstatymą, kuris pakelia algos minimumą, gerina mokyklą, tiesia daugiau kelių, užtikrina atostogas ir taip toliau ir taip toliau.

Bet mes taipgi kritikuojame, ir kritikuosime ateityje, kur tik matome reikalo, kur tik jaučiamės, kad eiliniai žmonės skriaudžiami, kur jų teisės paneigiamos, kur tik galima pasiekti pagerinimus. Taip darydami mes atliekame savo patriotinę amerikiečių pareigą. Jeigu Eisenhowerio administracija, sakysime, suvėlė į beviltišką mazgo vaikų skiepavimo prieš polio programą, mes, kaip geri amerikiečiai, turime netikėti, bet ir pareigą kritikuoti. Jeigu, sakysime, potvynio nukentėjusius neskuabinama pagalba maistu, kuomet jų yra dideli valdiški rezervai, mes vėl protestuojame.

Mes galėtume tęsti pavyzdžius ilgai. Skaitytojas su tuo keistu siūlymu turėtų suprasti, kad žmogus, kuris matydams neteisę tyli, nėra geras savo šalies patriotas. Mes norime būti patriotais tik vieną kitą dieną prieš rinkimus — mes norime būti tokiais per apskritus metus.

Argentinos sostinė vėl apgulos stovyj

Buenos Aires. — Prezidento Perono prašytas, Argentinos Kongresas 109 balsais prieš 12 įvedė apgulos stovį sostinėje, Buenos Aise. Senatas, kuris susideda perdėm iš peronistų, už tą stovį pasisakė vienbalsiai.

Prez. Peronas reikalavo apgulos stovio, kuris panašus į karo stovį, kad užgniaužti opozicinius elementus, kurie, anot jo, rengia naujus perversmus. Peronas savo trečiadienio kalboje didelėmis minios miesto centre sakė, kad kiekvienas peronistas turi teisę žudyti asmenis, kurie kėsinaisi prieš valdžią „ir liaudį.“

Perono kalba buvo pasakyta radikališku stiliumi. Jis kreipėsi į sindikatų (ūnių) narius kaip į „draugus.“ Jis sakė, kad „už kiekvieną mūsų kritusį draugą penki jų kris.“ Nors jis neminėjo katalikų klerikalų, bet jis kalbėjo apie „priešų oligarchiją, iš ko sprendžiama, kad jis klerikalus turėjo omenyje.

Peronas sakė, kad „tik jėgos vartojimas prieš tuos, kurie nieko neišmoko iš praėjo sukilimo, gali juos nuraminti.“

Paskutiniai pranešimai

Jungtinės Tautos. — Tarybų Sąjungos delegatas J. T. nusiginklavimo subkomisijoje Soboljevas pastatė Amerikos, Britanijos, Francūzijos ir Kanados delegatams keletą klausimų. Jis norėjo žinoti, ar Vakarai sutinka su tarybiniu siūlymu sumažinti JAV ir TSRS jėgas iki 1,500,000 ir Francūzijos bei Britanijos iki dar mažesnio skaičiaus, ar Vakarai sutinka su atominėmis ginklų uždraudimu, ar jie greitai sutiktų baigti atominis bandymus.

Rabatas. — Maroko sultanas Arafa priėmė naująjį Francūzijos gub. gen. Latour de Mulin. Naujasis gub. turi uždavinį pašalinti sultaną, kuris jį priėmė.

Denveris. — Republikonų 48 valstijų partijų pirmininkai suskris į Denverį šio mėnesio 9-tą, kad tartis su prez. Eisenhoweriu.

Detroitas. — Chryslerio darbininkai laimėjo visai panašų kontraktą, kaip Fordo ir G. M. darbininkai. Jie gaus ekstra-darbo pašalpą (daliną „garantantą algą“) ir iš viso jų algos pakils 20 centų valandai.

Senatorius Malone nemato, kodėl nelankyt Bulgarijos

Maskva. — Čia viešintis amerikietis senatorius Malone sako, kad jis nesupranta, kodėl Washingtone viešpatauja nepasitenkinimas jo apsilankymu Bulgarijoje. Amerika neturi diplomatinių santykių su Bulgarija, sakė jis, bet tas dar nereikia, kad yra nusidėjimas tą šalį aplankyti.

Rabatas. — Francūzai davė leidimą amerikiečiams iškelti žvaigždėtąjį Amerikos vėliavą virš savo karinių bazių Maroke. Iki šiol tik francūzų vėliava virš jų galėjo plėvuoti.

Sovietai ir Jugoslavija sudarė plačios prekybos sutartį; numato paskolas

Maskva. — Tarybų Sąjunga ir Jugoslavija pasirašė plačią prekybos sutartį. Pasirašymo ceremonijos įvyko Kremliuje. TSRS vardu pasirašė Mikojanas, Jugoslavijos vardu Vukmanovic-Tempo.

Sutartis numato, kad per ateinančius metus Sovietai ir Jugoslavija pasikeis 70,000,000 dolerių vertės gėrybėmis. Sovietai eksportuos Jugoslavijon medvilnę, akmenis anglį ir naftą, Jugoslavija eksportuos į TSRS aluminiumo rūdą, tabaką ir kanapių.

Sovietų Sąjunga įteiks Jugoslavijai \$30,000,000 paskolą auksu, kuriuomi Jugoslavija galės pirkti reikmenų bile kur. Be to, Sovietai duos Jugoslavijai kredito, verto \$54,000,000. Tas kreditas bus iššestas per trejus metus, o \$30,000,000 paskola turės būti atmokėta per 10 metų bėgi su dviem nušimčiais palūkanų.

Nagrinės pasportų klausimą

Washingtonas. — Valstybės departamentas ir jo pasportų skyrius netolimoje ateityje pradės nagrinėti dabartines pasportų davimo taisykles. Iš patikimų šaltinių spauda sužinojo, kad valstybės departamentas stengsis išdirbt taisykles, kurios sušvelnintų pasporto gavimą, bet tuo pačiu metu atremtų teismo nuomones prieš dabartines taisykles.

Per paskutinius kelerius metus pasportų departamentas atmetė šimtų žmonių prašymus, su aiškinimu, kad jų važiavimas užsienin „nesutampa su geriausia Amerikos interesais.“ Bet šiais metais teismai keliose bylose išnešė sprendimą, kad pasportų skyrius neturi teisės be pilno išaiškinimo aplikantui atsakyti pasportą.

Amerika aprėžė Vengrijos pasiuntinybės veiklą čia

Washingtonas. V Valstybės departamentas pareikalavo iš Vengrijos ambasadorio, kad jį pabaigtų bet kokią vedamą kultūriniai-informacinę veiklą. Iš Vengrijos pasiuntinybės reikalaujama, kad ji nutrauktų savo anglų kalbos leidinio „New Hungary“ spausdinimą ir siuntinėjimą, informacinių filmų skleidimą, parodų ruošimą ir t. t.

Valstybės departamentas aiškina, kad tas žingsnis daromas dėl to, kad vengriai smarkiai aprėžė Amerikos informacijos centro veiklą Budapešte.

Armija turėjo sulaikyti „karą“ tarp 2 šeimynų

Atėnai. — Kretos saloje Maonosos Veisakis peiliu nudūrė Joną Fragandiakį. Taip prasidėjo karas tarp dviejų šeimynų, Veisakių ir Fragandiakų, kuriame jau žuvo 7 žmonės. Dabar Graikijos armija įsimašė ir karą sulaikė.

Laisvė neišeis antradienį

Kadangi Laisvės personalas nedirbs pirmadienį, rugsėjo 5-tą, tradicinėje Darbo dienos šventėje, tai neišeis Laisvės antradienio, rugsėjo 6-tos, laida.

Ar Izraelio-Egipto karas išvengiamas?

Jeruzalė. — Jungtinių Tautų paliaubų komisija, kuri šios savaitės pradžioje bijojo, kad karas tarp Izraelio ir Egipto yra tikras dalykas, dabar jau mano, kad, bent kol kas, jis gali būti išvengtas. Ypačingai karo bijota trečiadienį, kuomet Izraelis pašovė du Egipto sprausminius lėktuvus ir atsakė atnaujinti paliaubas be Egipto atsi-prašymo.

Vėliau Izraelis paskelbė, kad jau pasirengęs priimti naujas paliaubas ir be atsi-prašymo, jeigu tik Egiptas pasižadėtų tų paliaubų laikytis.

Nors Jung. Tautų komisija optimistiška apie karo išvengimą, iš Sirijos ateina kitokios žinios. Tenykštis radijas sako, kad visi Izraelio arabiški kaimynai — Egiptas, Libanas, Sirija, Jordanas ir Arabija — telkia jėgas prieš rubežių ir rengiasi suduoti Izraeliui mirtiną smūgį.

Darbo Diena vieningumo atmosferoje

Detroitas. — Šiais metais unijinis judėjimas minės Darbo Dieną — Labor Day — vykdomos vienybės dvasioje. Tuo tarpu, kai CIO ir AFL randasi prie pat susiliejimo slenkčio, Detroito CIO ir AFL darbininkai jau maršuos suvienytoje demonstracijoje. Čia, Detroito, Darbo Diena tradiciniai minima plačiau, negu kituose industriniuose centruose. Bet šį kartą minėjimas bus bendras AFL-CIO pirmu kartu po CIO atskilimo nuo Federacijos.

Unijistų eisenos taipgi įvyks kituose auto-pramonės centruose — Pontiac, Flinte ir t. t.

Gino Prato, Joe DiMaggio pas Claire Boothe Luce

Roma. — Amerikos ambasadorė Italijoje priėmė ir pietavo su New Yorko batsiuviu Gino Prato, kuris televizijos programoje laimėjo \$32,000, ir garsųjį sportininką Joe DiMaggio. Prato yra Italijoje gimęs, DiMaggio antros kartos italias-amerikietis.

A & P milijonierius turės pripažinti 17 metų sūnelį

Los Angeles. — Florence Brangenberg per teismus stengiasi įrodyti, kad jos anūkas E. B. Colt, 17 m. vaikas, yra milijonieriaus Huntington Hartford sūnus. Hartfordas yra didžiųjų A & P krautuvių tinklo savininkas.

Twirtinama, kad Colt yra nelegalus Hartfordo ir jau mirusios šokėjos Mary Barton sūnus. Privatiniai Hartfordas tai pripažįsta, nes moka senelei už Colto išlaikymą \$800 mėnesiui. Dabar norima, kad jis tamsi oficialiai pripažintų teisme, kad „duotų savo vardą“ sūnui.

Brooklyne Laisvės koncertas bus lapkričio 13 d.

Francūzija nori sužinoti daugiau apie J.A.V. planą

Jungtinės Tautos. — Francūzijos atetovas nusiginklavimo subkomisijoje Jules Moch savo šalies vardu paklausė, ar Eisenhowerio planas apie orinę inspekciją liečia visus kraštus, ar tik Ameriką ir Sovietus.

Moch sakė, kad „Jeigu tik Amerika ir Tarybų Sąjunga būtų to plano palietos, kokiems galams mes jį diskutuojame čia — tegu tos dvi šalys tariasi tarpusavyje.“

Moch taipgi norėjo žinoti, kaip būtų su Amerikos karinėmis jėgomis Francūzijoje, ar tarybiniai orlėiviai skraidytų ir virš Francūzijos, kad inspektuoti amerikiečių jėgas.

Praga. Prezidentas Zapolocky, kuris staiga smarkiai susirgo kabinetu posėdyje, dabar gerėja. Jis turi 70 metų amžiaus.

Masinis-politinis darbas laukininkystės brigadose

AKMENĖ. — Didelį darbą artelės narių tarpe dirba „Jaunosios gvardijos“ kolūkių partinė organizacija. V. Balodis, H. Balodienė, A. Labanovas, J. Erleckis ir kiti nuolat skatina kolūkiečius laukuose. Du kartus per savaitę leidžiami kovos lapeliai. Juose suvedami socialistinio lenktyniavimo rezultatai, sumanai parodomi kolūkių pirmųjų darbo metodai.

Visa tai pakėlė kolūkiečių gamybinių aktyvumą. Žemės ūkio artelėje nėra nė vieno darbingo žmogaus, kuris nedalyvautų kolūkinėje gamyboje. Socialistiniame lenktyniavime nugalėjo pirmoji laukininkystės brigada, kuri anksčiau už kitas užbaigė rugiapiūtę.

Partinės organizacijos sekretorius Balodienė sistemingai rengia agitatorių seminarus, kuriuose agitatoriai pasidalina savo darbo patyrimu, gauna konkrečius užduotis ateičiai. Koresp.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President JOHN GRYPAS; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$8.00	Canada and Brazil, per year	\$9.00
United States, per 6 months	\$4.50	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co., per year	\$9.00	Foreign countries, per year	\$10.00
Queens Co., per six mos.	\$5.00	Foreign countries, 6 months	\$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879

DARBO DIENA

PIRMADIENI, rugsėjo mėnesio 5 d., bus šventa, bus Darbo Diena (Labor Day), diena, skirta darbininkų poilsui.

Kadaise Darbo Dieną vykdavo darbininkų demonstracijos, eisenos miestų gatvėmis, masiniai mitingai, didžiuliai piknikai ir kt. sambūriai, kuriuose darbininkai svarstydavo savo reikalus.

Dabar viso to nėra. Dabar tik čia ir ten kai kurie darbo unių vadovai pasako kalbą per radiją, na, ir užbaigta.

Kodėl taip?
Tam yra eilė priežasčių. Masinius mitingus į sales sušaukti nėra lengva, kuomet žmogus, sėdėdamas namie, gali girdėti bei per televiziją matyti visa tai, ką kalbėtojas nori jam pasakyti.

Piknikai Amerikoje baigia visiškai nykti; nyksta ir piknikams parkai, kurių kadaise buvo daug.

Po to, kai darbo unių buvo pripažintos įstatymų pilnateisėmis organizacijomis, po to, kai Rooseveltui prezidentaujant, buvo išleistas Wagnerio įstatymas, reguliuojantis darbo unių santykius su samdytojais, daug kas Amerikoje pasikeitė. Nors Wagnerio įstatymo nėra, nors jo vieta užima Tafto-Hartley, anot John L. Lewiso, vergų įstatymas, visvien šiandien darbininkai turi daugiau teisių negu jų turėjo, sakysime, prieš 25 metus.

Aišku, turint gerus norus, būtų galima daug ką pasiekti, — būtų galima Darbo Dieną išnaudoti kovai už atšaukimą Taft-Hartley įstatymo. Bet šių dienų darbo unių didieji vadovai mažai tuo tesirūpina.

Šiomet, kaip ir seniau, žmonės per šventes vyks į pajūrį, į kurortus; kurie turi automobilius, gal savaitgalį praleis kur nors toli nuo savo gyvenamosios vietos.

Bet tai nėra nepavojingas užsiėmimas. Ekspertai, kurie tyrinėja įvairius važinėjimosi automobiliais dalykus, pranašauja, kad šiemet per šventes automobiliais bus užmušta 400 žmonių.

Jų pranašystės dažnai išsipildo. . .
Taigi mūsų patarimas tiems, kurie mano šį savaitgalį praleisti kur nors "ant ratų": Būkite apdairūs! Saugokite savo gyvybę ir sveikatą!

KĄ JIS TEN DARO?!

ARGENTINOS PERONAS ir vėl padarė nei šį nei tą. Jis aną dieną "pranešė tautai," kad nori pasitraukti iš prezidentinių pareigų.

Už kiek laiko jis pasako kalbą, kad iš šalies prezidento vietos neatsistatydins, bet dar griežčiau griebis savo oponentus, kurie nori, kad jis atsistatydintų!

Peronas kadaise, prieš arti metus laiko, pasiryžo pažaboti katalikišką dvasininkiją, kuri ryžosi užgrobti šalies valdžią.

Reikia pasakyti, kad Peronas pravedė kai kurių gerų šalyje reformų (neskaitant prostitucijos legalizavimo). Be kitko, Perono valdžia įvedė divorsų sistemą. Ji apkarpė kai kur katalikų dvasiškįjį ekonominius spar-us.

Dėl to prieš jį sukilo dvasiškija, sukilo jo oponentai. Laidvyno vadovai buvo suruošę ginkluotą pučą; pradėjo svaidyti iš oro bombonešius bombas, — svaidyti jas ant Buenos Aires miesto, ant sostinės! Užmušta nemaža žmonių, tame skaičiuje ir keletas lietuvių. Tačiau Peronas išliko gyvas!

Na, pučą pavyko jam numalšinti, apeiti. Peronas tai padarė su armijos vadovų talka. Jis pats juk buvo kadaise karininkas.

Peronas pažadėjo kai kurių žmonėms reformų, tarp kitko, ir spaudos laisvę.

Bet štai, praėjo pora mėnesių, ir jau kalbama apie kitą pučą — armijos pučą. Klerikalai dar labiau įsidrąsino. Peronas, matydamas, kad jam darosi riesta, pradėjo savotiškus manevrus.

Jis pareiškė kad pasitrauks iš prezidento vietos, tačiau prieš padarymą to pareiškimo, buvo susitarta su Argentinos Darbo Konfederacija, kad ji Peroną gelbėtų!

Kaip gelbėtų?
Ogi: jei Peronas rezignuoja, tai darbininkai eina generalinį streiką!

Na, ir Peronas, "bijodamas generalinio streiko," atsiskakė rezignuoti iš prezidento vietos.

Kokie kvaili, kokie nerimti manevrai. Tokius triukus galėtų daryti, sakysime, koks nors mažos grupelės pareigūnas; šalies prezidentui jie visiškai netinka.

Peronas, beje, savo šalininkams įsakė: jei priešas užmuš iš jūsų vieną, tai jūs užmuškite priešą penkis žmones!

Tai žiaurus, tai bjaurus obalsis!
Visa tai rodo, kad Peronas gali būti priverstas pasitraukti iš valdžios greičiau negu jis mano.
Gali būti dar ir blogiau!

CLEVELANDO ŽINIOS

Aštuoni Nikes "Clevelando apsaugai"

"Nike" yra vardas naujam kariniam ginklui, kuris svaido 23 pėdų ilgio raketas, vairuojamas radaru ir elektronais, gali skristi 15 mylių sunaikinimui prieš bombonešio, jeigu bombonešis skris tam tikroje aukštumoje.

Jau daugiau metų, kai čia buvo atsiųstas brig. generolas Louis T. Heath suradimui tinkamos vietos "Nike" bazei; reikalingas 43-akrų žemės plotas pastatymui Nike, radaro ir elektronų stočių, kariuomenei patalpų ir viskam, kas prie to reikalinga. Generolui pirmučiausia puolė į akį Cleveland Heights miesto Forest Hill parkas. Bet Cleveland Hts. majoras Karle J. Ertle griežtai atsiskakė leisti sunaikinti tą parką. Generolas, negavęs Forest Hill, kreipėsi į Clevelando miestą, kad gauti Edgewater parką, kuris yra vienas iš gražiausių Clevelando parkų su patogiais byčiais pasimaudymui. Bet čia gen. Heath sutiko dar didesnę pasipriešinimą. Clevelando majoras J. Celebreeze patarė generolui susirasti Nike bazei vietą aplink Clevelandą esančiose dykumose.

Generolas Heath, žinoma, su įsakymu iš Washingtono, vis mėgino gauti vietos Clevelando priemiesčiuose, kurių gyventojai taipgi priešinosi. Westlake ir Bratinahl miestelių gyventojai, susiorganizavę ir pasisamdę advokatus, kovojo visais jėgoms galimais būdais, kad neįsileisti.

Iš to matosi, kad dauguma žmonių jau supranta, jog toks apsigynimas yra bereikalingas ir siūlomas tikslu akstinimui šalčioj karu.

Pravedimai per visą šalį, kaip apsaugoti nuo hidrogeninės bombos, įvyko birželio 15. Pratiuose buvo daug bauginimo ir taipgi buvo pasakyta daug teisybės apie hidrogeninės bombos naikinimo pajėgą. Kaip Clevelando laikraščiai tą dieną aiškino, jei priešas numestų hidrogeninę bombą miesto centre, tai nuo jos 10 mylių rate liktų tik griuvėsiai, ir nuo bausas karščio žemė būtų paversta į stiklą; gyvastis galėtų būti saugi tik už 40 mylių nuo tos vietos. . . O to bausimo aiškimas nebuvo perdėtas, nes mokslininkai sako, kad ir už 90 mylių saugumas nėra užtikrintas.

Rugpjūčio 12 d. senato ginkluotųjų pajėgų komitetas užgrybė armijos sumanymą įsteigti Clevelande 8 "Nikes" ir jų įrengimo lėšoms paskyrė tarpe 7 ir 10 milijonų dolerių. O metai atgal buvo ieškoma vietos tik vienam. Toliau pranešime sakoma, kad yra tikimasi, jog radarų kontroliuojama raketa galės sunaikinti 90 nuosimėjų aukštai skrendančių prieš bombonešius.

Komentatorius ir kritikas William F. McDermott Cleveland "Plain Dealer"y, komentuoamas "Nike" vertę, sako:

—Kuris protingas asmuo galėtų manyti, kad prieš bombonešius skristų tokioje aukštumoje, žinodamas, kad bus galimybės jį sunaikinti? Žinoma, jis skris tokioje aukštumoje, kur mūsų "Nikes" negalės jo pasiekti. . .

Visa tai neatitinka Keturių Didžiųjų susitarimams Ženevoje sumažinti pasaulinį įtempimą. Tai neatitinka prezidento Eisenhowerio pareiškimui Ženevoje. Tęsimas šalčioj karu neatitinka Amerikos žmonių pasiryžimui išlaikyti taiką; prezidentas Eisenhoweris grįžęs iš Ženevos sakė, kad jis, būdamas ten per savaitę laiko, gavęs iš J. V. nuo pavienių asmenų tūkstantčius telegra-

my, padėrinančių ir remiančių jo veiksmus už taiką. Tačiau Wall stryto godišiai tebekvėpuoja savo senąja dvasia; jie tebesilaiko savo senosios idėjos, kad užkariauti pasaulį, nors jau laikas būtų jiems susiprasti, kad jų idėja jau nebeatitinka šiai gadynei.

Taikus susitarimas, uždraudimas H ir A bombų ir laipsniškas nusiginklavimas užtikrins pasaulio žmonėms ramų ir laimingą gyvenimą.

J. N. S.

New Haven, Conn.

Iš LDS sukaktuvių

LDS 5 apskrities 25 metinė sukaktis buvo skaitlingai, gražiai atžymėta. Padėjo ruošti 16 kuopa. Matėsi daug svečių iš tolumo Bostono, Brooklyno, Richmond Hill ir apylinkės. Dalyvavo Susivienijimo pirminkas ir sekretorius — abu iš Centro.

Kalbos apie Waterbury
Visą popietį žmonių pokalbiai daugiausiai sukosi apie Dianos "šposus," kurie davedė prie tragedijos, ašarų, praradimo gyvasčių. Waterburiečiai visiems turėjo daug ką papasakoti, nes jie daugiausiai matė, daugiausiai nukentėjo. Vieni iš jų džiaugėsi vandens liūčių nepaliesiti, kiti matė, kaip visa jėga plačiai išsiliedamas vanduo smarkiomis srovėmis griovė, vertė namus su žmonėmis.

Šiame pobuvyje buvo Juozas ir Marijona Strižauskai, kurie yra labai skaudžiai nukentėję nuo potvynio. Rodos, aukštokai jiedu gyvena, bet vanduo pasiekė jų stubos antro aukšto langus, viską su dumblu sumaišė. Automobilis buvo dar aukščiau, bet ir tą apsėmė, jau niekam nevertas. Kiti visiškai neteko namų, biznio įstaigų, šeimos narių; dar kiti prarado darbą, nes dirbtuves sugriovė.

Smalsuolių kol kas policija į Waterbury griuvėsių pažūrėti dar vis neleidžia. Leidžia tik tuos, kurie prigelbsti darbu prie griuvėsių.

Kaip matosi, šiuo tarpu newhaveniečiai labai darbais užimti. Čia tik ką įvyko LDS apskrities jubiliejinis banketas-piknikas, o jį seka aldiečių konferavimas su vaišėmis, pasilinksmimais.

Hartfordiečiai gi kalbėjo, kad Laisvės Choro dainų mokytoja Wilma Hollis su vyru buvus išvykus kur tai toliau su reikalais. Kai sugrįžo namo, tai rado stubą apsemtą. Gal susitrukdydys jų choro pamokos, nes nežinia, kur jos šeimą apgyvendino.

Vikutis

New Yorkas. — "Times" korespondentas praneša iš Maskvos, kad tarybinėje spaudoje vis dažniau naudojamas žodis **poslėzenevskij**, reiškiantis "poženevnikis." Jis vartojamas dabartinės atmosferos apibūdinimui.

Paryžius. — Pusiau oficiališka Francūzijos žinių agentūra France-Pressė sako, kad Francūzija lieka prie pažado, kad visame Vietname, Pietiniame ir Šiauriniame, turės būti laikyti bendri rinkimai, nors Amerika ir Pietinis Vietnamas to dabar nepageidauja.

LITERATURA-MENAS

R. Mizaros pagerbimas

Retai išeina tokia Laisvės laida, kurioje nebūtų minimas Rojus Mizara. Jo raštai straipsniais eina Laisvės skiltyse; daugelio jų parašytų knygų, — apysakų, istorinių kūrinių, sceniškų veikalų ir kitokių, — skelbimai eina mūsų dienraštyje be pertraukos. Gi šiemet Rojus Mizaros vardas yra plačiai minimas visoje lietuviškoje spaudoje Amerikoje, Lietuvoje ir visur, kur tik išeina spausdintas lietuviškas žodis.

Siemet sukanka Rojui Mizarai 60 metų amžiaus, 40 metų žurnalistinės karjeros, ir jau virš 35 metų, kai jis pradėjo dirbti Laisvėje. Jau daug metų, kai jis yra Laisvės vyriausiuoju redaktoriumi.

Lietuva labai reikšmingai pagerbė Mizarą jo 60 metų amžiaus sukaktimi. Išleido du jo veikalus: "Mortos Vilkie-nės Divorsas" ir "Povilas Jurka," o du — "Kelias į Laime" ir "Ūkanos" — tuoj bus atspausdinti

R. Mizara

Rašytojai ir menininkai suruošė pokylį Vilniuje Mizaros pagarbai, kaip rašytojo ir žymaus visuomenininko.

Lietuva yra nusistaciusi išleisti visas Mizaros parašytas knygas. Tai yra labai gražus rašytojo pagerbimas.

Mes, amerikiečiai lietuviai, esame daugiausia pasinaudoję Rojus Mizaros raštais, jo talentu kaip menininko ir visuomenininko. Tad ir mes turime pasirodyti, kad branginame apšvietą ir įvertiname apšvietos kūrėjus. Turime pagerbti jį visomis trijomis sukaktimis, nes jos visos yra mums labai svarbios.

Laisvės bendrovės direktorių taryba ruošia banketą su koncertine programa savo redaktoriaus suminėtu sukakti-jų ir ilgų metų jo gausingo triušo Laisvės redakcijoje proga. *Banketas įvyks spalio 9 dieną, Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y., 2-ą valandą popiet.*

Rojus Mizara yra visos Amerikos lietuvių mylimas ir gerbiamas žmogus dėl jo atliktų visuomenei svarbių apšvietos darbų. Taigi šia proga turime išreikšti jam pagarbą, išgydami šio pokylio bilietą, neveizint to, kad ir toliau gyvename, kad bankete asmeniškai būti negalėsime. Chicago pareikalavo banketo bilietų, ir jie tuoj gaus jų platinti. Būtų gražu, kad visos kolonijos pasektų Chicago.

Bilietas \$3.00.
Pelnas nuo šio banketo yra skiriamas dienraščiui Laisvė. Pagerbdami savo mylimą liaudies švietėją, kartą finansiniai paremsite savo dienraštį.

P. Buknys

Weyburn, Sask. — Tarybinė žemės ūkio atstovų delegacija Vakarų Kanadoje suranda draugiškiausią sutikimą. Ši krašto dalis yra tankiai apgyventa ukrainiečiais ir ukrainiečių kilmės čiagimais. Farmose svečiai sutinkami gėlėmis, duona ir druska ir kitokiais tradiciniais ukrainiečių būdais.

Seymour miestelyje Connecticute ir Woonsockete, R. L., potvynis nuplovė žemę nuo kapinių ir vandens srovė su savimi nusinešė grabus su lavonais. Grabai paskui rasti kelios mylios toliau.

Nesivėlinkite, Laisvės Prieteliai!
Tuojau pasisakykite, kad stojate į Laisvės prietelių eilę, jei vienu kartu neišgalite įmokėti metinės duoklės \$50, pasisakykite, po kiek galite mokėti į mėnesį, ir pradėkite darbą.

Kultūros pastabos

CVIRKA IR AMERIKA

Kaune dabar veikia Petro Cvirkos muziejus, kurio direktorium yra Amerikos lietuviams gerai pažįstamas Vairas-Račkauskas. Tame muziejuje, kaip mes žinome, yra sukaupta daug medžiagos: Cvirkos knygos lietuvių kalboje, jo kūrinių vertimai kitose kalbose (įskaitant kinų), rankraščiai, kritiški raštai apie Cvirką, fotografijos, portretai, Cvirkos skulptūros ir t.t.

Amerikos lietuvių yra išleidę Cvirkos apysakas. Tas leidynas be abejo yra pasiekęs Lietuvą ir randasi tame muziejuje. Bet Amerikos lietuvių galėtų tame muziejuje būti atstovauti žymiai didesnio skyriaus. Amerikos lietuvių periodinėje spaudoje buvo perspausdinta nemažai Cvirkos raštų. Be to joje tilpo ir nemažai raštų apie Cvirką. Kuomet Cvirka, žymiausias dabartinių laikų lietuvių rašytojas, mirė, pažangieji Amerikos lietuvių spausdiniai jo įvertinimui pašventė daug vietos.

Kiek tų raštų kopijų surinkta Račkausko-Vairo vadovaujame Cvirkos memorialiniame muziejuje, mes nežinome, bet tiek esame tikri: jeigu kada nors, prie palankesnių aplinkybių, Amerikos lietuvių surinktų visą medžiagą, kuri čia buvo spausdinama apie Cvirką, susidarytų didelis muziejaus skyrius.

Tik visa bėda, kad mūsų vietiniams kultūriečiams užverstiems darbais, imtis tokio naujo milžiniško darbo be galo sunku. Bet visgi, Cvirka to užsitarnavo, ir ne vien buvimu lietuvių literatūros klasiku, bet taipgi ir tuo, kad jis buvo artimas Amerikos lietuviams. Nors jo koja niekad nelietė šios šalies žemės, jis iš tolo mus atydžiai ir akylai stebėjo, o viena jo knyga, "Frank Kruk", dalinai paremta ant Amerikos lietuvių gyvenimo.

SKIRTUMAI BRITANIJOJE

Apie tokius kraštus kaip Iranas arba Indija galima sakyti, kad ten egzistuoja didžiausias skirtumas tarp turčių ir beturčių, — didžiausias kontrastas tarp skurdo ir pertekliaus:

Apie Britaniją galima sakyti ką kita: kad ten yra didžiausias kontrastas tarp išsimokslinusių ir neišsimokslinusių žmonių. Tiesa, kad Britanijoje beveik nėra analfabetų, neraštingų žmonių. Bet Britanija, kuri turi vieną didžiausių nuosimėjų universitetus baigusiu žmonių Europoje, tuo pačiu laiku turi didžiausią skaičių tik pradžios mokyklas baigusiu.

Tai yra, Britanijoje yra mažai žmonių, kurie baigė vidurinį mokslą. Vidurines mokyklas (gimnazijas) lanko dažniausiai tik tie, kurie žino, kad jie galės lankyti universitetą. Kitaip sakant, Britanijoje yra plačios masės žmonių, kurie lankė tik pradžios mokyklas ir kultūriniai yra gan žemo išsilavinimo, ir kultūrinis elitas, baigęs universitetus.

ORIGINALAS IR KOPIJA

Jeigu mes neklystame, Vilnių atspausdintas Dabartinės lietuvių kalbos žodynas šioje šalyje gali būti pirktas už tris dolerius su puse. Tuo tarpu Chicagos Terros laidyklos kopija kainuosianti apie tris kartus daugiau.

Terros išleidžiama kopija, kaip tai pripažino patys leidėjai, yra tik "antroji laida" vilniško žodyno, žodis žodin perspausdintas. Visas skirtumas tame, kad žodžius su ideologine prasme jie aiškina kitaip ir kaip sakinius pavyzdžius paduoda labiau reakcinio turinio, išmesdami viską, kas primena dabartinę Lietuvos gyvenimą, tą yra, tarybinį gyvenimą. Bet pats žodžio lobynas tas pats, Terra jį, čiela ir pilną, kopijuoja nuo Lietuvos žodyno, geriau sakant, — fotografuoja puslapius.

Mes abejojame, ar ir naujakuriams atrodys logiška mokėti tris kartus daugiau už kopiją, negu už originalą.

A. Š.

MAŽOJI ROK

Vertė E. Viskanta

I
(Tąsa)

Laiškanešys paaiškino, kur, išdėstė visas smulkmenas, pasisiūlė nuvesti ten merą.

Bet Renarde staigiai tarė: — Ne. Aš apsieisiu be jūsų. Pašaukit tučiuojau laukų sargą, merijos sekretorių ir gydytoją ir keliaukit sau toliau! Na, greičiau tik, greičiau! Eikit ir pasakykit jiems, kad jie ras mane giraitėje.

Laiškanešys, drausmingas žmogus, pakluso ir pasišalino, perpykęs ir nusiminęs, kad negaus dalyvauti lavono apšūnime. Meras išėjo savo rėžtu, užsidėjo skrybėlę, didelę juodą pilko tūbo skrybėlę, labai plačiais bryliais ir kelias sekundes stabtelėjo ant slenksčio. Prieš jį tiesėsi plati veja, kur tviskėjo trys didelės dėmės — raudona, mėlyna ir balta — trys vešlios pražyduosiu gėlių lysvės: viena priešais namą, o kitos dvi iš šalio. Toliau stiepėsi į pat dangų pirmūniniai giraitės medžiai, o kairėje, anapus Brindilės, čia išsiliejusios liūnu, tęsėsi bekrastės pievos, žali ir lygūs laukų plotai, išraižyti grioviais ir eilėmis gluosnių, panašių į siaubingus, kresnus nykštukus, ant kurių storų, visada nugenėtų, trumpų kamienu virpėjo reketys laibų šakelių.

Dešinėj, už arklidžių, tvartų ir kitokių trobesių, priklausiusių jo sodybai, traukėsi turtingas jaučių augintojų kaimas.

Renarde pamažu nusileido prie bučio laiptais, pasukęs kairėn, priėjo upelį ir lėtai nužingsniavo krantu, sunėręs užpakalį rankas. Jis ėjo, nuleidęs galvą, ir laikas nuo laiko žvalgėsi aplink save, ar nematyti ko nors iš tų, kuriuos jis prašė pakviesti.

Atsidūręs po medžiais, jis sustojo, nusiėmė skrybėlę ir nusišluostė kaktą, kaip tai ką tik buvo padaręs Mederikas, nes kepinanti liepos saulė žerė į žemę savo spindulius, lyg kokį ugnies lietų. Paskui meras vėl kiek paėjęs, dar sykį sustojo, grįžo atgal. Staiga, pasilenkęs, jis suvilgė savo skeptaitę upeli, kuris čiuroleno prie jo kojų, ir ją užsidėjo ant galvos, po skrybėlę. Vandens lašai jam tekėjo per smilkinius, per visada violetines jo ausis, per drūtą, raudoną sprandą ir vienas paskui kitą sunkėsi už baltos jo marškinų apikaklės.

Kadangi niekas vis nesirodė, jis ėmė trepsėti kojom ir šaukti: "Ei! ei!" Balsas atsiliepė dešinėje: "Ei! ei!"

Ir iš po medžių išsinerė gydytojas. Tai buvo liesas žmogutis, senas kariškas chirurgas, kuris visoje apylinkėje garsėjo savo gabumais. Kare jis buvo sužeistas, todėl šlubavo ir eidamas ramsčiavosi lazda. Paskui pasirodė laukų sargas ir merijos sekretorius, kurie, tuo pat laiku gavę žinią, atvyko sykiu. Abudu atrodė išsigandę ir atbėgo uždusę, tarpais eidami, tarpais bėgdami, baisiai skubėdami ir smarkiai mosuodami rankomis, kuriomis, rodos, daugiau darbavosi negu kojomis. Renarde tarė gydytojui:

— Jūs žinot, kas čia per reikalas?
— Taip, žinau: Mederikas miške rado negyvą mergaitę.
— Na, tai gerai, eime.

Jie nužingsniavo greta, lydimi dviejų žmonių. Jų žingsniai ant samanų nekėlė jokio šiugždesio; jų akys, ieškodamos, žiūrėjo tolin. Staiga daktaras Labarbas ištiesė ranką:

— Antai, matote?
Gan atokiai po medžiais kažin kas bolavo. Jeigu jie nebūtų žinoję, kas ten, nebūtų nespėję. Lavonas tarytum svytėjo ir buvo toks baltas, kad jį būtų galėjęs palaikyti marška, nes saulės spindulys, prasiskverbęs pro šakas, nušvietė išblykusių odą ir nudriekė skersai pilvo ilgą šviesos ruožą. Jiems besiantinant, vis labiau ryškėjo žmogaus kūno apybraižos: uždengta galva, atgręžta į upelį, ir rankos, išskėtos, lyg nukryžiuotam.

— Baisiai karšta, — tarė meras. Ir, pasilenkęs į Brindilę, jis vėl suvilgė vandenį skarelę ir užsidėjo ant galvos. Gydytojas pagreitino žingsnius, susidomėjęs radiniu. Prisiartinęs prie lavono, jis pasilenkė ir ėmė jį tyrinėti, neprisiliesdamas. Jis užsidėjo pensne, lyg apžiūrinėdamas kažką įdomaus, ir slinko pamažu aplinkui. Nepakildamas jis tarė:

— Išzaginta ir nužudyta: tai mums teks tučiuojau konstatuoti. Ši mergaitė jau beveik moteris: tik pažiūrėkit į jos krūtine.

Dvi apystandės krūtys, mirties jau sugleibtos, gulėjo nulinkusios.

Gydytojas švelniai pakėlė skarelę, kuri dengė galvą, ir pasirodė veidas, pa juodęs, bausis, iškištu liežuviu, išverstom akim. Daktaras pridūrė:

— Dievaži, ją užsmaugė kažkas, pirma atlikęs savo reikalą.
Jis pačiupinėjo kaklą:

(Bus daugiau)

LMS News and Views

By Mildred Stensler

The Geneva Conference may not have made great political strides in advancing peaceful co-existence between the East and the West, but it has made the public aware of the foolish cultural barrier that has become a precedent.

Every newspaper news, art and gossip columnist has had something to say lately about this "seemingly new idea" of the need and desirability of cultural exchange between the peoples of all nations—and particularly with those behind the so-called "iron curtain." There's a rush on in applying for passports to travel and perform in the Soviet Union. Even actress, Marilyn Monroe, is eager to show her special brand of talent to the unsuspecting Russians.

In exchange American impressarios are bidding for the personal appearance here of such great Russian artists as David Oistrakh, violinist, and dancer Ulanova.

This great rush to see and appreciate the people's culture of the rest of the world is truly a strange phenomenon after the relentless hunt and persecution awarded the American artist.

And why is the silent treatment still given great cultural events taking place in Europe and particularly in Soviet countries? A cultural and sport event, The World Youth Festival, is going on this summer at Warsaw, Poland. The Festival, of such great magnitude as to involve 6,000 artists and 4,000 sportsmen, has already been mentioned by the American press.

Great Britain alone is putting on 15 national programs and 12 international ones. The Soviet Union, China, France, Sweden,

India, South America—over 100 countries—have sent their best representatives to Poland. The folk-dancing section alone has 200 groups and 200 individuals competing. 340,000 people a day attend the events.

What greater exchange of world culture can be imagined than participation and full news coverage of this World Youth Festival?

World-famed Spanish cellist, Pablo Casals, was prompted to retire to a small village in France because he couldn't tolerate the kind of treatment afforded a thinking artist.

Nearing 80 the great musician went into retirement bemoaning of the sad state of affairs where "every wrong thing is accepted; I don't accept it!"

Another Spanish refugee, Pablo Picasso, was honored on his 75th birthday by a panoramic exhibit of his works at the Louvre Museum of Decorative Arts in Paris. This is his 54th anniversary in France.

In 1939 composer Earl Robinson gave us the great "Ballad for Americans." The song was heard on every radio. Paul Robeson and the People's Chorus recording of the song was the hit tune of 1940. By a strange turn of events the ballad was picked as the theme song of the 1952 Republican National Convention.

Last years Robinson's musical hit "Sandhog" was making musical history at its off-Broadway premiere. "Sandhog" is based on a true incident in the building of the New York Holland Tunnel. Today, a month after the great Geneva Conference, Earl Robinson and 24 other talented artists, musicians and actors are being hounded and persecuted for bringing culture to the American people.

PRANEŠIMAI

SO. BOSTON, MASS.

Liaudies Choro vyrai, malonėkit atėiti į pamokas, kurios įvyks 2 d. rugsėjo, 8 v. v., Pileičių Kl. kambaryuose, 318 W. Broadway. Per Labor Day reikės dainuoti Montello piknike, tai turime pasirošti.
J. Gustaitis
(170-171)

BROCKTON-MONTELLO, MASS.

Metinis piknikas, per dvi dienas: Labor Day šventėje, rugsėjo (Sept.) 4 ir 5, Lietuvių Tautiško Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd., rengia Liaudies Choras. Pradžią 1-ą val. dieną.
Rengimo Komisija (169-171)

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kuopos susirinkimas bus laikomas penktadienį, rugsėjo 9 d.

7:30 v., 1150 No. 4th St. Visi nariai malonėkite dalyvauti, turime svarbių reikalų aptarti. Ateinančiam parengimui reikia išrinkti darbininkus, tad kurie norite kuo nors prisidėti su darbu, būkite susirinkime. Parengimas bus rugsėjo 24, 414 Green St. Valdyba (171-173)

BROOKLYN, N. Y.

LDS 1 kp. susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 6 d., 7:30 v. vak., Liet. Pileičių Klubo salėje, 280 Union Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Kurį duoklės nemokėtos, malonėkite atėiti ir užsimokėti. Valdyba (170-172)

Galite patapti Laisvės prieteliu mokėdamas po \$5 į mėnesį, iki sumokėsi \$5 metus.

Atsakomiausia Firma Pasiuntimui Reikmenų I SOVIETŲ SAJUNGA, LIETUVĄ IR KT. ŠALIS

Apmokami Takais ir Užtikrintas Daiktų Pristatymas. PARCELS TO RUSSIA, Inc.

Licensed by U.S.S.R.
391 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 16, N. Y.
Tel. INGersoll 7-6465, INGersoll 7-7272
Mes užtikriname pristatymą siunčiamų daiktų ir siuntėjams įteiksime paldijimus su priėmėjo parašu. Istaiga atdara kasdien nuo 9-tos val. ryto iki 4 val. popiet. Dėl didelio pageldavimo mes talpi laikome ofisą atdara sėkmdieniais nuo 9 A. M. iki 6 P. M.

SVARBIOS KNYGOS

Dabar Parduodamos Numazintomis Kainomis

Kas Skaito ir Rašo

Duonos Neprašo

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina \$2.00. DABAR TIK \$1.50.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1.

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Prisikėlusį Lietuvą

Parašė Antanas Bimba, kaip po karo aplankė Lietuvą, puslapių 224, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaškiaučius. Puslapių 240, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

POEZIJA

Prošvaistės

Jono Kaškaičio—Dr. J. J. Kaškiaučiaus jaudinanti poezija ir trumpa autoriaus biografija. 256 puslapių, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

Džiaugsmas ir Sielvartai

Parašė A. Dagilis. Rinkinys labai įspūdingų eilių, 136 puslapių, kaina tik \$1.00

Usnynė

Teofiliaus Tilvyčio gražiausia kūryba, sielą žavėjanti poema, puslapių 160, kaina \$1.50, DABAR TIK 75c.

Pavasario Godos

Stasio Jasilionio gražiausių eilių rinkinys, puslapių 256, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

Gaunamos Laisvės Knygyne

110-12 Atlantic Ave.

WORCESTER, MASS.

PIKNIKAS

Paramai Dienraščio Laisvės

Įvyks Sekmadienį

Rugsėjo 18 September

Bus visų mylimoje vietoje
Olympia Park, Shrewsbury, Mass.

BUS GRAZI DAINŲ PROGRAMA

Pasižadėjo dalyvauti programoje

South Bostono Liaudies Choras

Dalvaus ir vietinis Aido Choras

Ona Dirvelienė ir Jonas Sabaliauskas

Sudainuos gražių duetų.

Yra pakviestas iš Hartfordo Laisvės Choras, bet dar nedavė atsakymo. Taigi tikrai nežinome ar jie bus.

Namie gaminti Valgiai, Įvairūs Gėrimai

APYSAKOS

Kelias į Laimę

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspūdinga, kai nekarta giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Ūkanos

Jauno lietuviu pastangos atsiekti profesijos, ekonominiai trūkumai, aštrus šeimyninis gyvenimas, politinės intrigos ir įvairios kitos bėdos ir vargai. Parašė Mikas Rasoda, pusl. 342, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Šliuportiniai

Dr. Jono Šliupo gyvenimas, jo darbai dėl lietuviybės ir kovos už laisvamanybę. Puslapių 650, kaina \$5.00, DABAR TIK \$4.00.

KNYGOS APIE SVEIKATĄ

Sveikatos Šaltinis

Daug naudingų patarimų apie sveikatą, nurodymai kaip gelbėtis pavirėkšus kokioms paprastoms ligoms, kaip ją pažinti ir būdai jų pašalinimui. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 352. Kaina \$2.50 (nėra nuolaidos).

Kaip Būti Jaunam Net ir Senatvėje

Patarimai senyviems žmonėms kaip užsilaikyti, kuomi maitintis, kad būtų sveiku ir gyventi ilgą amžių. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, puslapių 62, kaina 50c (nėra nuolaidos).

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

Nurodymai kaip gelbėti susižeidus, apslobus, staigiai viduriais apsigirus nėsant galimybės greit gauti daktaro pagalbą. Paduodama daug receptų. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 128, kaina \$1.00, DABAR TIK 60c.

Visos aukščiau suminėtos knygos gaunamos Laisvės knygyne. Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir pinigų.

Richmond Hill, N. Y.

K. Stanislovaitienė apie potvynį Conn. valstijoje

Gerai žinoma visuomeninė ir dailinė Kristina Stanislovaitienė parašė brooklynietei K. Petrikienėi laišką. Jame, be kitko, rašoma apie potvynį, žiauriai nusiaubusį kai kurias Conn. valstijos vietas. K. Petrikienė įteikė mums tą laišką, sutikdama, kad tūlos jo dalys, liečiančios potvynį, būtų įdėtos į laikraštį. Mes manome, kad už tai nepyks ir gerb. Stanislovaitienė. Apleidę grynai asmeniškų dalykų, mes čia spausdiname K. Stanislovaitienės laišką. — Red.

Rugsėjo 23, 1955

Brangi Drauge:

Vakar popiet pribuvau į namus iš lignonbučio, bet tik biskį pagėrjo koja. Nėra dar visai pasitaisiusi, bet prašiau daktarą, po kurio priežiūra buvau, kad leistų mane namon. Galiu ir namie gulėti su "ice bags" ant kojos.

Ligonbutyje bebūnant įvyko tas baisus, žalingas potvynis per visą Naugatuck upės klonį.

Ketvergo vakare Strižauskienė atėjo manęs aplankyti ir išbuvo iki 7 P. M. Oras buvo gražus, nors šilta ir tvanku. Aš jau miegojau kaip pradėjo lyti.

Kai pabudau apie 7 ryto, žiūriu per langą, kad vietoje žaliuojantį klonį (lignonbutis ant kalno), matau ką tai rudo. Pradariau pati langą, nors man buvo sakyta nesikelti iš lovos, ir pamaciau, kad tai rudas vanduo. Medžiai apsemti suvirė iki pusės, o visokie daiktai plaukia sau, — bakšai, bačkos, medis, boileriai, net freit-kariai! ... Tėmijau vieną nemažą šantę, kuri ant Thomston Ave. buvo pastatyta. Mačiau, kaip vanduo vis augščiau ją apsemė iki stogo.

Atnešė man tada pusryčių. Kai pavalgiau, pažvelgiau per langą, jau nebuvo to pastato — nuplaukė jis su vandeniu.

Net 8 stubos (3 šeimų) nuplaukė su "tvanu" nuo Riverside St. Ten daug lietuvių gyvena.

Tarp žmonių vardų buvo keletas pažįstamų, bet ne artimų. Jau kelinta diena kai bandau dažinti apie Strižauskus. Iš pradžių telefonai buvo sugedę, o dabar niekas neatsako. Turbūt pas sūnų išvažiavo. Rytą kitus pažįstamus pašauksiu ant telefono, gal jie žino, kas su jais dėjos. Ligonbučiuį pristatė ką galėjo su helikopteriais. Bet visko buvo mažai — mažai geriamo vandens, mažai ledo, mažai pieno. Per vieną naktį ir dieną neturėjome elektros, nebuvo vandens net toiletus nuplauti, nebuvo geso; pacientams davė popierines torielkas ir "cups", ir sendvičius tiems, kurie tai galėjo valgyti, o kitko tai "canned goods."

Piknikas pas mus įvyko nedėdieni, kaip planuota. Ligū to laiko jau buvo atitaisyta elektrika. Jonas sakė, kad apie vienuoliktą rytą gavo šviesą.

Aukų piknike surinkta virš šimto Conn. reikalams. Neperdaugiausia žmonių buvo — beveik visi iš New Haveno. Waterburiečiai ne-

galėjo pribūti, nes tik du tiltai beliko ir per tuos nebuvo galima pereiti be specialio leidimo.

Viskas buvo po "martial law." Reikėjo pasu pereiti per tvano zoną ir t. t. Niekas be paso neturėjo būti ant gatvės po 9 v. vak. Visi "movies" ir restoranai uždaryti vakare. Iš tikrųjų kaip pustyne. Be elektros nebuvo "traffc lights," nei šviesų bent kur ant gatvės, nes ir krautuvės tamsios. Visur tamsu. Bet ir po elektros gavimo neleidžiama po 9 val. vak. būti ant gatvės be paso nuo armijos komandanto net šiandien.

Mūsų Bobby subatos rytą, kai tvanas biskį atslūgo, nuvažiavo į Waterbury nuimti paveikslų — tu vaizdų, kuriuos tvanas paliko.

Jis pervažiavo tiltą į vakarinę pusę ir ėmė paveikslus. Tuo tarpu buvo įvestas "martial law" ir armija užėmė saugoti viską, ir liko išginta pereiti tiltą. Leido tik daktarams ir trokams su valgiais, ledu, vandeniu ir t. t. Tai jie neleidė Bobby grižti į rytinį krančią, nors jis aiškino. Jam prisiejo važiuoti iki Bridgeporto, pro Danbury (apie 40 mylių), kol galėjo pereiti į rytinę pusę ir tuomet, per Merritt Parkway į New Haveną ir iš New Haveno namo atgal į Waterbury. Ėmė 80 mylių ir virš dvi valandas sugrįžti namo! Niekur kitur nebuvo tiltu. Visi tiltai išgriauti. Laimė, kad turėjo gana gasolino, ba ir to buvo stoka visur!

Nedėlioj vietinė daktarė Boardman, kuri yra health officer, prašė Joną (Dr. Stanislovaitį. — Red.), kad užimtų jos vietą, nes jinau turėjo išvažiuoti į konvenciją. Tai Jonui paliko dažiūrėjimą 70 žmonių, išvietintųjų.

Rytoj Jonui reikės juos įskiepyti nuo typhoid (šiltinės). Taipgi įskiepyt visus tuos darbininkus, kurie gelbėjo valyti nuo tvano.

IVAIRIOS ŽINIOS

Pirmas hieroglifų telegrafo aparatas Kinijoje

PEKINAS. — Kinų inžinierius ir technikus - ryšininkus seniai jau domina problema, kaip per tolimus atstumus, perduoti hieroglifų rašmenis. Iki šiol Kinijoje, perduodant telegrafu tekstus kinų kalba, taikomos skaitmenų lentelės — kiekvieno hieroglifo vertimo kodai, o po to skaitmenys iššifruojami priėmimo punkte. Tai, žinoma, sukomplikuoja darbą ir neįsivengiamai lėtina telegrafo korespondencijos perdavimą. Kaip šiandien praneša laikraštis "Guanmizibao," neseniai Pekine, pašto ir telegrafo ministerijoje, buvo išbandytas kinų inžinierių ir technikų sukurtas pirmas Kinijoje hieroglifų telegrafo aparatas. Bandymai davė teigiamus rezultatus. Šiuo aparatu perduotą tekstą be iškraipymų priėmė priimamasis hieroglifų spausdinimo aparatas.

Ansamblio "Beriozka" koncertas Sofijoje

SOFIJA. — Sofijos liaudies operoje įvyko čia atvykusio po gastrolių Jugoslavijoje Maskvos chorografinio ansamblio "Beriozka" pirma-

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Aido Choras

Vidurvasariu choras buvo pertraukęs pamokas. Vienok negalima sakyti, kad visiškai atostogavo. Aidas dainavo trijuose piknikuose, įskaitant savąjį. Vykdytysis komitetas su mokytoja Mildred Stensler posėdžiavo ir planavo ateinančio sezono veiksmus.

Specialioje pamokoje pirm savojo pikniko choristai jau gavome nuo mokytojos išspausdintus lakštus su tomis dainomis, kurias turėsime išmokyti tarp rugsėjo 9-tos ir spalio 23-čios, kuomet įvyks Aido Choro rudeninis koncertas. Tarpe kitų yra ta gražuolė "Tolimoj Tėvynėj," Daratėlės Nuden, su kuria taip iškiliai pasižymėjo Worcesteriečių Aido Choras pavariniame festivalyje.

Yra viena operinė daina ir keletas liaudies. Iš to jau aišku, kad choristų laukia vieninga, intensyvi darbymetė.

Choristai dėkingi kompozitoriui Balevičiui už akompanimentą piknike, dovanojusiems prizus, kooperavusiems išparduoti gautas dovanas, padėjusiems pripildyti svečiais busą, ir visiems dalyviams, taipgi apdovanojusiems po pikniko.

Visi choristai ir būsimieji choristai šaukiami pradėti darba visi rykiu. Pirmoji pamoka įvyks rugsėjo 9-tą. Ir kas penktadienio vakaro 8 val. pamokos bus vykdomos toje pat vietoje, Liebrty Auditorijos Music Room.

N. C.

Ji gudri mergaitė, sako policijos viršininkas

16 metų M. O'Brien išlipo iš iškeltos traukinio Woodhaven stotyje Quinsee ir buvo pasirėngusi leisti žemyn, kai jai kelią pastoj 21 metų P. McGrath. Stotyje nieko kito nebuvo, ir McGrath ėmė ją aistringai bučiuoti. Vietoje priešintis, mergina leidosi bučiuojama, net leido jam ją palydėti namo, o ten su juo susikalbėjo susitikti sekantį vakarą.

Bet sekantį vakarą McGrath laukė ne jaunoji panelė O'Brien, o policija. Mat, jinau iš anksto suplanavo tas pinkles.

Policijos stotyje viršininkas jai sakė, kad visos mergaitės gal turėtų pasekti jos pėdomis.

Daktarai sako, kad žolių ziedų dulkių tankumas ore New Yorko apylinkėje yra 39, kas reiškia — blogai sergantiems sienlige.

ALFRED J. WEISE'S
THE MANSION
54 LINCOLN AVENUE
(1 blokas nuo Merrick Rd.)
Rockville Center, L. I.
Pulkiausi Vokiški Valgiai
Cocktail Lounge
Vestuvėms—Bankietams
Viešbučio Patogumai
Uždara Pirmadieniais
Telefonuokite
ROCKVILLE CENTER 6-9662

sis koncertas. Koncerte buvo Bulgarijos vyriausybės ir Bulgarijos Komunistų partijos vadovai, ministrai, žymūs kultūros ir meno veikėjai, Bulgarijos sostinės visuomenės atstovai, diplomatinio korpuso nariai.

Koncertas praėjo su dideliu pasisekimu. Koncertui pasibaigus žiūrovai šilta sveikino jo dalyvius. Kultūros ministerijos ir Bulgarijos kultūrinių ryšių su užsieniu komiteto vardu trumpą kalbą svečiams tarė kompozitorius Georgijus Dimitrovas. Atsakymo žodį tarė ansamblio meno vadovas N. S. Nadeždina.

Aplink mus ir kitur

New Yorko žmonės yra įsitikinę, kad nėra kito tokio miesto, kur susisiektimas- trafiką būtų taip suveltas, kur automobiliai ir autobusai turėtų taip pamažu šliaužti, iki jie išsinarplioja iš miesto susikimimo.

Bet Londono miesto tvarkytojai sako, kad pas juos dar blogiau. Ir štai jie net atsiuntė specialią komisiją, kuri turi čia mokytis, kaip tvarkyti trafiką...

Queens apskrities distrikto prokuroras sako, kad New Yorko mieste veikia gausiai vagių-šmugelninkų, kurie pardavinėja jaunuoliams revolverius ir pistoletus. Už vieną ima nuo jaunuolių \$45. Dažnai šmugelninkai įteikia kokius nors jaunuolių gaujai keliolika pistoletų, su sustarimu, kad už juos bus užmokėta, kai jaunuoliai pinigus "uždribs," tai yra, juos gaus per aplipėjimus.

Garsus aktorius Paul Muni, pažangų nusistatymų žmogus, atsidaro liūdnoje padėtyje. Muni vaidina dramoje "Inherit the Wind," kuri paremta ant garsaus advokato Darrovo gyvenimo. Šios savaitės pradžioje Muni pradėjo jausti, kad praranda vienos akies regėjimą. Manė, kad tai laikinas dalykas, bet dabar daktarai sako, kad gali telti akį išpauti. Taipgi yra pavojaus, kad gali būti ligos paliesti nervai, kurie riša akį su smegenimis—kas reikėtų, kad Muni visai blogoje padėtyje.

Kitas aktorius kol kas valdina Muni rolęje.

Ketvirtadienį New Yorkan atvyko Japonijos užsienio reikalų ministras Shigemitsu. Aerodrome jį sutiko gubernatorius Harrimanas ir aukšti valstijos bei miesto pareigūnai. Jis vėliau lankėsi pas Jungtinių Tautų gen. sekretorių Hammarskjoldą, dalyvavo iškilminguose pietuose Waldorf-Astoria viešbutyje ir susitiko su New Yorko japonų

kolonijos veikėjais. Shigemitsu apleidžia miestą šeštadienį.

New Yorko "Post" įtakingasis bendradarbis M. Lerneris, kuris vienu metu redagavo "PM," pasisakė apie kongresinio komiteto darbuotę apklausinėjant teatrų žmones. Lerneris sako, kad tyrinėtojai susilaukė "fiasko," tai yra, visiško nepasisekimo.

New Yorko pardavinėjamas pienas žemesnio laipsnio

"Consumers Report" sako, kad pienas, kuris New Yorko mieste pardavinėjamas kaip pirmos rūšies, faktinai prilygsta tik antrai rūšiai. Pirmos rūšies pienas New Yorko valstijoje, užmiestyje, ir eilėje kitų valstijų, yra žymiai riebesnis.

Bet New Yorko pieninės yra gavusios leidimą pažymėti aukščiausios rūšies užrašu pienu, kuris kitur būtų skaitomas antraeilium.

Šekspyro veikalų dramos teatras Stratforde, Kanadoje, kuris šią vasarą vaidino laikinoje palapinėje, ateinančiais metais turės pastovų pastatą. Tokiu būdu angliskai kalbančiame pasaulyje bus trys pastovūs Šekspyro teatrai, visi miesteliuose, kurie vadinas Stratford — Anglijos Stratforde, kur Šekspyras gimė, Kanados Stratforde ir JAV Stratforde, Connecticute. Australijoje irgi randasi Stratfordas, ir tenyktė spauda jau kalba, kad vertėtų įkurti ir ten Šekspyro teatrą.

New Yorko valstijos komisija, susidedanti iš 3 demokratų ir 3 republikonų, atkmetė New Yorko miesto reikalavimą, kad N. Y. telefono kompanijai nebūtų leista prabanginti telefonus. Reiškia, kompanijai duotas leidimas branginti. Pavieniai telefonų savininkai mokės 30 centų į mėnesį daugiau, biznio telefonų savininkai 75 c. daugiau.

Teatruose

Baronet kino teatras (59th St. ir 3rd Ave., Manhattane) dabar rodo "Maedchen in Uniform" ("Mergaitės Uniformoje") seną vokišką filmą. Tas filmas buvo pagamintas apie 30 metų atgal, dar priešhitlerinėje Vokietijoje. Jis skaitomas vienu geriausių pasaulio filmų istorijos bėgyje padarytų kūrinių. Filmas vokiečių kalboje, bet prie jo pridėti angliški vertimai.

Trys filmai, kurie tinka vaikams, dabar rodomi New Yorko visoje eilėje teatrų, įskaitant ir apie tuziną Brooklynno teatrų. Geriausias jų yra senas, dabar "atgaivintąs" "WIZARD OF OZ." Jame vaidina Judy Garland kuri dar buvo 13 metų mergaitė, kai filmas buvo pagamintas. Kitas vaikams tinkamas filmas yra "Lady & the Tramp," Walt Disney studijų spalvotas kūrinys apie komiškas ir tragiškas šunų gyvenimo pušes. Trečiasis yra "Davy Crockett," kuriame yra nemena porcija anti-meksikietiško ar anti-indėniško šovinizmo.

Apiedesimt teatrų vien Brooklynne rodo "7 Year Itch," kuriame vadovaujantieji rodo vaidina garsioji Marilyn Monroe. Filmas humoristinis, paremtas ant sceninio veikalo, vaizduojančio, kas atsitinka su vyru, kai jo žmona išvažiuoja užmiestin vakacijoms, o į gretimą jam apartamentą įsikrauto puikiai naujus šviesiaplaukė — Marilyn.

Stanley teatras dar rodo "Skanderberg" ir "Bueharos Pasakojimai," abu tarybiniai.

Filmas "Marty," apie paprastą, nuosirdų Bronxo italu kilmės mėsininką, jau šeštas mėnuo rodomas Sutton teatre Manhattane. Biletai šiame teatre brangoki, ir daugelis, kurie norėtų tą puikų filmą pamatyti, laukia, iki jis pasieks vietinius apylinkių teatrus.

Čaikovskio opera "Aukiniai Batukai" ("The Golden Slippers") spalio 13 dieną (ketvirtadienį) bus perstatyta City Center operos-baletu teatre. Šioje šalyje ta opera buvo perstatyta tik vienu kartu, 1922-rais metais, gastroliuojančios rusų operos trupės.

Spalio 26 tame pačiame teatre bus perstatyta lietuviams gan gerai žinoma čekų kompozitoriaus Smetanos "Parduotoji Nuotaka."

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geral Patyres Barberis

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Market 2-5172

HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGOS MERGINOS PAKUOTI SUPIAUSTYTO BAKO WHITE PACKING CO., Inc. 349 Reid Ave., Brooklyn, N. Y. (168-17)

Reikalingos Operatorės. Patyros. Prie sijonų. Gera alga. Darbo. Unija.

THIRTY SPORTSWEAR CO. 132 W. 36th St., N.Y.C., 4-tosios (170-17)

Merginos. Dirbti šapoje. Pult darbo sąlygos. Gera alga. Apdovos. Laikas ir pusė už virslaid.

KNOMARK MFG. CO. 330 Wytthe Ave., Brooklyn. Matykite Frank. (171-17)

Stalų Patarnautojos. Nesiot cas, patyruosios. Daliai laikui, pavar vakarienes sifitai, ar pilnai kuli. Duodama uniformas. Apmokes to atostogos. Kreipkitės: HOWARD JOHNSON, RTE 4, Fort Lee, N. J. (172-17)

HELP WANTED MALE

Fitter. Didelei geležies šapui (J.) Turi būt patyres prie laip darbo ir fire escapes. Nuolat, gda alga. Moderninė šapa. Visos darbininkams apraudos. Saukite Elizabeth 4-2000. Mr. Brocke. (170-17)

Layerout. 1-mos klasės. Prie laipų ir fire escapes darbu. Tai prie ornamental iron works. Moderninė šapa, Northern, N. J. Gera alga, nuolat. Elizabeth 4-2000. Mr. Brocke. (170-17)

Reikalingi Paprasti Darbininkai. Proga pakiliuimui, išdirbystės firm. Pageidaujama vyrų žemiau 40. Kreipkitės pas: MERRILL BROS. 56-02 Arnold Ave., Maspeth, L. I. HE. 3-1315 (170-17)

Jaunas vyras. Mokytis kaip lietuvių inspektorius. MGM — 16 MM DEPT. 701 — 7th Ave., N. Y. C. (Mayfair Bldg.) (172-17)

MALE and FEMALE

Lėkšėly Plovėjai. 3 dienas savaitgalį. Nuo 5 val. vak. 1 val. ryto. \$25 algos. Kreipkitės: 101-13 101st Ave. Ozone Park, L. I. (171-17)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Parduoda savininkas (iš priežasties mirties šeimoje). Mid-Manhattan Cosmetics Mfg. Įstaiga (įstata 32 m.). Pilnai įtaisyta. Pult progą patyruosiam vaistininkui. Dageito pardavimo tiktai \$6000. Saukite AL. 4-9895 ar EV. 2-8561. (166-17)

Pardavimai Bar ir Grill. Daro gerus pinigų per istisus metus. Įsteigta 10 metų \$150 rendos. \$1100 savaitinė įeiga. Prašo \$12,000. \$6,000 pinigais. Tai viena iš geriausių progų gyvenime. Saukite dabar. ST. 9-9821. (170-17)

Proga Mechanikui. Perimti du but service stotis, nupirkęs tavorą ir frankius. Įplaukų virš \$7,500 į mėnu. Rankingių \$3,500, priskaitant \$1,000 garantijos ant 3 m. išnuomavimo. Centre Hicksville, L. I. AV Shell Service Station, Broadway John Sts., Hicksville, L. I. WE. 1-9788. (171-17)

PARDAVIMAI Farma pardavimui. Earlton, Catskill, N. Y. Derlinga žemė, apie 10 akrų. Pilna kaina \$16,500. ap. E. K. SMITH 161-14 84th Ave., Jamaica 32, N. Y. (171-173)

REAL ESTATE

Bayridge. Kampinė vieta. 4 šeimoms 2 krautuvės. Bar & Grill. Visi užimti. Gera kainynystė. Parduosime priemai: išmokėjimai geri. Turime parduoti iš priežasties ligos. Skambinkite po 6 v. v. GE. 9-7281. (171-177)

Medus Sveikatai

Medus yra labai naudingas sveikatai. Laisvės įstaiga gali jus aprūpinti medum. Kaina: Kvorta \$1.25 Pusgalionis \$2.50

Jei Tamsta dar neprenumeruoja dienraštį Laisvę, tu tuojau užsisakykite. Jis kasdien atneš jums į namus svarbiausias žinias iš viso pasaulio.

Rojaus Mizaros Pagerbimui BANKIETAS

Regnia Laisvės Bendrovės Direktorių Taryba

Šiomet sukanka jam 60 metų amžiaus, 40 metų žurnalistinės kūrybos ir 35 metai kaip dirba Laisvės redakcijoje, ir jau per daugelį metų yra vyriausio redaktoriaus pareigose.

Taigi, atžymėjimui jo literatūrinės kūrybos ir kaip pirmaeilio vado karjeros visuomeninėje veikloje yra rengiamas banketas su gražia koncertine programa.

Įvyks Sekmadienio Popietį Spalio 9 October

I šį pokylį laukiame svečių ne tik iš Didžiojo New Yorko apylinkės, bet ir iš tolesnių kolonijų. Nepertoli iš šiauręty Bostono apylinki ir iš šiaurvakarių Pensylvanijos mainieriams. Iš visur rūpinkimės tinkamai pagerbti žymiausių Amerikos lietuvių rašytoją, nuosirdų liaudies švietėją, ROJŲ MIZARĄ.

Banketas ir koncertas bus Liberty Auditorijoje

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Pradžia 2 P. M. Bilietas \$1.00

Prašome tuojau įsigyti bilietus. Būtinai turime žinoti, kiek bus svečių, nes rengėjai rūpinasi paruošti gerus pietus, tad nori tikrai žinoti, kiek bus publikos.